

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування

Протокол № 82 від “ 26. 06 ” 2018 р.
Зав. кафедри

_____ Н.С. Приймак

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Іванова Н.С.
доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування, к.е.н., доцент

2018 – 2019 навчальний рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування

Протокол №__ від “_____” 2018 р.
Зав. кафедри

_____ Н.С. Приймак

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник: Іванова Н.С.
доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та публічного
адміністрування, к.е.н., доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 073 "Менеджмент"
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, годин	15
Практичні / семінарські, годин	21
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	84
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,4
самостійної роботи студента	5,6
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Ціль – формування у студентів стратегічного типу мислення, системного уявлення про парадигмальні положення та методичні засади стратегічного управління з урахування їх складності й еkleктичності, а також поглиблення знань та розвиток практичних навичок щодо формування стратегії й управління процесом впровадження стратегічних змін на вітчизняних підприємствах в умовах їх адаптації до реалій постіндустріальної економіки.

Завдання: забезпечення теоретичної підготовки майбутніх фахівців; засвоєння ними методичних засад стратегічного управління; оволодіння базовими стратегічними підходами для виявлення конкурентних переваг підприємства; вивчення методології матричного аналізу стратегічних позицій підприємства; навчання методиці розроблення стратегічного набору підприємства; оволодіння прийомами управління підприємствами в умовах невизначеності зовнішнього середовища; створення умов для активної діяльності студентів при вивченні дисципліни, зацікавленості студентів у навчальній та науково-дослідній роботі.

Предмет: процеси обґрунтування, прийняття та реалізації стратегічних рішень.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Загальна характеристика стратегічного менеджменту

Тема 2. Конкурентні переваги як основа стратегії

Тема 3. Процес стратегічного управління

Тема 4. Основні моделі та методи прийняття стратегічних рішень

Тема 5. Аналіз конкурентного середовища

Тема 6. Стратегічний потенціал

- Тема 7. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства
Тема 8. Портфельні інвестиції та управління стратегічною позицією підприємства
Тема 9. Функціональні аспекти стратегічної діяльності
Тема 10. Реалізація стратегії

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади стратегічного менеджменту					
Тема 1. Загальна характеристика стратегічного менеджменту	11	1	2		8
Тема 2. Конкурентні переваги як основа стратегії	11	1	2		8
Тема 3. Процес стратегічного управління	11	1	2		8
Тема 4. Основні моделі та методи прийняття стратегічних рішень	11	1	2		8
Разом за змістовим модулем 1	44	4	8	0	32
Змістовий модуль 2. Методологічні засади стратегічного менеджменту					
Тема 5. Аналіз конкурентного середовища	12	2	2		8
Тема 6. Стратегічний потенціал	12	2	2		8
Тема 7. Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	13	2	2		9
Тема 8. Портфельні інвестиції та управління стратегічною позицією підприємства	13	2	2		9
Тема 9. Функціональні аспекти стратегічної діяльності	13	2	2		9
Тема 10. Реалізація стратегії	13	1	3		9
Разом за змістовим модулем 2	76	11	13	0	52
Усього годин	120	15	21	0	84

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Семінар – дискусія Загальна характеристика стратегічного менеджменту	2
2.	Семінар – розгорнута бесіда Конкурентні переваги як основа стратегії	2
3.	Семінар – дискусія Процес стратегічного управління	2
4.	Семінар – дискусія Основні моделі та методи прийняття стратегічних рішень	2
5.	Семінар з виконанням розрахункових задач Аналіз конкурентного середовища	2
6.	Семінар – розгорнута бесіда Стратегічний потенціал	2
7.	Семінар з виконанням розрахункових задач Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	2
8.	Семінар запитань і відповідей Портфельні інвестиції та управління стратегічною позицією підприємства	2
9.	Семінар – розгорнута бесіда Функціональні аспекти стратегічної діяльності	2
10.	Семінар – розгорнута бесіда Реалізація стратегії	2

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади стратегічного менеджменту			
Семінар – дискусія Загальна характеристика стратегічного менеджменту	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: стратегія; стратегічне управління; носії інтересів фірм; місія фірми; стратегічна позиція; цілевиявлення; ранжування стратегічних завдань; ієрархія цілей; сильні сигнали; стратегічні несподіванки. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда Конкурентні переваги як основа стратегії	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: конкурентні переваги підприємства, типи конкурентних переваг, конкурентоспроможність персоналу, товару, організації, галузі організації, регіону та країни організації, методи аналізу конкурентних переваг. Джерела [1, 2, 3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, понятійний диктант
Семінар – дискусія Процес стратегічного управління	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: визначення бачення і місії, установка цілей, розробка стратегії, стратегії корпорації, реалізація, виконання і оцінки результатів стратегії, Переваги "стратегічного підходу" до управління Джерело [1, 2, 4, 5, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Семінар – дискусія Основні моделі та методи прийняття стратегічних рішень	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: моделі і методи розробки та прийняття стратегічних рішень, вибір та обробка інформації, логічний фізичний та рівень. Джерело [1, 2, 4, 5, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, проведення дискусії, заслуховування та обговорювання повідомлень
Разом змістовий модуль 1	32		
Змістовий модуль 2. Методологічні засади стратегічного менеджменту			
Семінар з виконанням розрахункових задач Аналіз конкурентного середовища	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: конкуренція, конкурентне середовище, чинники конкурентного середовища, конкурентна перевага, конкурентоспроможність, діагностика, ключові фактори успіху, сили конкуренції, стратегія. Джерело [1, 2, 4, 5, 6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар – розгорнута бесіда Стратегічний потенціал	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: потенціал, стратегічний потенціал, ресурсний потенціал, стратегічний ресурс, компетенція, здібність, сильна сторона, конкурентна перевага, слабка сторона, синергійний ефект, бенчмаркінг, VRIO-аналіз. Джерело [1, 2, 4, 5, 6]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань

		3. Підготовка до презентації доповіді.	
Семінар з виконанням розрахункових задач Рівні стратегічних рішень та типологія стратегій підприємства	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: корпоративна стратегія, стратегії бізнес- одиниць або стратегії на рівні бізнесу, функціональні стратегії, стратегії команд, робочих груп і працівників, стратегії зростання, стратегії стабілізації, стратегії захисту, функціональні стратегії, еталонні стратегії, організаційні стратегії, ресурсні стратегії, стратегія концентрованого росту; стратегія інтегрованого росту; стратегія диверсифікованого росту; стратегія скорочення, організаційна стратегія, товарна стратегія; стратегія інновації товару; стратегія елімінації; варіація функціональних властивостей, диференціація товару, спеціалізація. Джерело [1, 2, 4, 5, 6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань
Семінар запитань і відповідей Портфельні інвестиції та управління стратегічною позицією підприємства	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: місія, ціль, пріоритети, ресурси, ринок, системність, компетентність, конкуренція, концепція стратегічного управління, портфельний аналіз, стратегічна бізнес одиниця, стратегічне планування, стратегічне управління, матриці портфельного аналізу, стратегічний потенціал, стратегія. Джерело [1, 2, 11]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Семінар – розгорнута бесіда Функціональні аспекти стратегічної діяльності	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: стратегічні інновації, стратегічне планування, антикризове управління, стратегічний маркетинг, стратегія управління персоналом. Джерело [1, 2, 11]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, розв'язання практичних завдань
Семінар – розгорнута бесіда Реалізація стратегії	9	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: фактори, що сприяють успішній реалізації стратегії, управлінські задачі в процесі реалізації стратегії, розподіл ресурсів при реалізації стратегії. Джерело [1, 2, 6, 11]. 2. Самотестування. 3. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, перевірка зібраної інформації
Разом змістовий модуль 2	52		
Разом	84		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності												
	Загальні						Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
1. Уміння аналізувати фактори зовнішнього і внутрішнього середовища організації							+						
2. Уміння розробляти стратегічний набір організації									+				
3. Уміння здійснювати матричний аналіз стратегічних позицій організації										+			
4. Уміння оцінювати ефективність стратегічних заходів			+				+						
5. Уміння приймати та аналізувати стратегічні рішення							+						
6. Уміння використовувати базові стратегічні підходи для виявлення конкурентних переваг організації													+
7. Уміння застосовувати організаційні інструменти щодо ефективного впровадження стратегічного підходу до управління організацією									+				
8. Уміння оперувати прийомами управління організацією в умовах невизначеності зовнішнього середовища			+										+

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1			1		2
Тема 2	1			1		2
Тема 3	1			1		2
Тема 4	1			1	10	12
Разом змістовий модуль 1	4			4	10	18
Змістовий модуль 2						
Тема 5	0,5	1	1	2		4,5
Тема 6	0,5	1	1	2		4,5
Тема 7	0,5	1	1	2		4,5
Тема 8	0,5	1	1	2		4,5
Тема 9	0,5	1	1	2		4,5
Тема 10	0,5	1	1	2	5	9,5
Разом змістовий модуль 2	3	6	6	12	5	32
Разом						50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Стратегічний менеджмент. [текст] навч. посіб. / За заг. ред. Бутка М. П. [М.П.Бутко, М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна та ін.] – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 376 с.
2. Дикань В. Л. Стратегічне управління [текст] : навч. посіб./ В. Л. Дикань, В. О. Зубенко, О. В. Маковоз, І. В. Токмакова, О. В. Шраменко – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 272 с.
3. Довгань Л. Є. Стратегічне управління. Навч. посіб. / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко. - 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.
4. Кайлюк Є. М. Стратегічний менеджмент [текст] : навч. посіб. / Є. М. Кайлюк, В. М. Андрєєва, В. В. Гриненко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 279 с.
5. Корецький М. Х. Стратегічне управління. Навчальний посібник / М. Х. Корецький, А. О. Дегтяр, О. І. Дацій. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 240 с.
6. Порохня В. М. Стратегічне управління: [навч. посіб.] / В. М. Порохня, Т. О. Безземельна, Т. А. Кравченко – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
7. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: підручник / З.Є. Шершньова. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: КНЕУ, 2004 – 699 с.

Допоміжна

8. Ансофф И. Стратегическое управление [Текст] / И. Ансофф; сокр.пер. с англ. – М. : Экономика, 1989. – 519 с.
9. Господарський кодекс України №436-IV від 16.01.2003 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
10. Косянчук Т.Ф. Діагностика конкурентного потенціалу підприємства / Т. Ф. Косянчук // Наукові записки. Серія “Економіка”. – 2013. – Випуск 23. – С. 51-54.
11. Осовська Г. В. Стратегічний менеджмент: теорія та практика : навч.посіб. / В. Осовська Г. О. Л. Фіщук, В. І. Жалінська. – Київ : Кондор, 2011. – 196 с.

12. Стратегічне управління корпораціями [Текст] : навч. посіб. / О. М. Скібіцький, В. В. Матвеев, В. І. Щелкунов, С. М. Подреза. – К. : ЦУЛ, 2016. – 480 с.
13. Стратегічне управління підприємством: бізнес-курс : [навч. посіб.] / О. В. Востряков, О. М. Гребешкова. – К.: КНЕУ, 2012.
14. Тарнавська Н. Стратегічний менеджмент : практикум / Н. Тарнавська, О. Напора. – Тернопіль : Карт-бланш; Київ : Кондор, 2011. – 288 с.
15. Череп А. В. Стратегічне планування і управління : навч. посіб . / А. В. Череп, А. В. Сучков. – Київ : Кондор, 2011. – 334 с.

Інформаційні ресурси

16. Офіційний сайт Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/
18. Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws>
19. Офіційний сайт журналу «СТРАТЕГИИ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.strategy.com.ua/>